

Sklandžios žoliapjūtės dienos su „Lytagra“

Lauko dienoje demonstruota pašarų ruošimo technika, tinkamiausia naudoti kalvotosios Aukštaitijos sąlygomis.

Šiuolaikišką žemės ūkio techniką siūlanti AB „Lytagra“ savo partneriams ūkininkams rekomenduoja ne pavienes mašinas, o konkrečioms sąlygoms tinkamiausią technologinę grandinę. Utenos rajone AB „Lytagra“ surengė Lauko dieną, kurios metu daugiausia dėmesio buvo skirta aktualiausiai pienininkystės ūkių temai – žolinių pašarų ruošai.

Pasiklausk kaimyno

Utenos rajono Užpalių seniūnijoje, Valerijos ir Alvydo Vaškelių ūkyje, susirinkę ūkininkai turėjo progos išgirsti ir stebėti, kaip tinkamai doroti žolės derlių. „Lytagros“ specialistus papildė dalykiški ir taiklūs Žemės ūkio universiteto doc. dr. Evaldo Klimo komentarai.

Apie demonstruojamas mašinas galima buvo diskutuoti ne tik su bendrovės vadybininkais, bet ir su mašinų savininkais. Beveik visa tą dieną demonstruota technika įsigyta šio regiono ūkininkų. Kaimyno atsiliepimas yra itin svarbus, gera rekomendacija.

Ignalinos rajono Linkmenų seniūnijos ūkininkas Rimantas Velička gėrėjosi sparčiu savo firmos KRONE preso COMPRIMA F125XC veikimu. Švenčionių rajono Kaltanėnų ūkininkas Bronislovas Ignatonis patenkintas stebėjo, kaip smalsiai susirinkusieji apžiūrinėja jo įsigytą sėjamąją AMAZONE D9-40 bei traktorių NEW HOLLAND T7030. 250 ha ūkio savininkas, su „Lytagra“ bendradarbiaujantis jau apie 20 metų, savo tiekėjui negailėjo gerų žodžių – paperka lanksti mokėjimo sistema, dėmesys žemdirbiui, patikimas aptarnavimas.

Utenos regiono, išsiskiriančio kalvotomis ne itin derlingomis žemėmis, ūkininkams Lauko dieną buvo sudarytos sąlygos stebėti daugelio mašinų darbą, daugiausia KRONE pašarų ruošimo technikos komplektus. Be to, buvo pristatyti optimalaus galingumo patikimi NEW HOLLAND T5000, T6000 ir T7000 serijų traktoriai, JCB 531-70 Agri Super teleskopinis krautuvai, akmenuotoms, sunkioms to krašto dirvoms tinkamiausi diskiniai HORSCH JOKER, AMAZONE CATROS skutikai, AMAZONE D9-40 sėjamoji. Pienininkystės krašto ūkininkai čia pat galėjo įsigyti ir įvairių savo ūkiui reikalingų prekių: mašinų atsarginių detalių, šienainio plėvelės ir joms skirtų sandarinimo juostų, ploviklių, pieno linijų dezinfekavimo medžiagų ir pan.

Brangi kiekviena valanda

Žolininkas dr. E.Klimas atkreipė dėmesį, kad žolių branda šienplovius jau skubina: varpinės žolės jau plaukioja. Šiuo metu sausųjų medžiagų kiekis yra optimalus – 20–22 proc. Su kiekviena uždelsta diena žolės vis labiau bręsta, jose daugėja ląstelių, menkėja mitybinė vertė. Norint pasiruošti maistingo pašaro, žoliapjūtės nevalia atidėlioti teisinantis nepalankiomis oro sąlygomis. Pirmoji užduotis – sparčiai ir švariai tinkamu aukščiu sureguliuotomis žoliapjovėmis nupjauti žolynus.

Anot žolinių pašarų ruošimo mašinų pristačiusio „Lytagros“ pardavimų grupės vadovo Edgaro Aopanavičiaus atlikti gali padėti KRONE mašinos. Dirvos paviršių gerai kopijuoja patikimos ir ilgaamžės AM ir EASY CUT modelio žoliapjovės. Mažesniai ūkiui pravarti AM 283 S 2,8 m darbinio pločio naši (2,5–3 ha/val.) žoliapjovė gali būti prikabinama kad ir prie traktoriaus „Belarus“.

Didesnių ūkių savininkai dairsi į našesnes ir didesnio užgriebio ploto žoliapjoves (Lietuvoje yra naudojama KRONE mašinų ir virš 6 m darbinio pločio), turinčias papildomą plaušinimo funkciją. Kalvotosios Aukštaitijos ūkiams „Lytagra“ rekomenduoja „EASY CUT 3200 CV“ – žoliapjovių seriją su

plaušintuvėmis. Specialistai tvirtina, kad: plaušinta žolė daug sparčiau džiūsta, tiesa, taip apdorotą lauką reikia ir kuo sparčiau sudoroti, kad užklupęs lietus neišplautų maisto medžiagų. Gamintojo KRONE atstovė „Lytagra“ šiame siūlo žoliapjovių Easy Cut seriją su transporteriais, kurie pagerina ir pagreitina darbą. Šios mašinos gali būti pakabinamos ar prikabinamos, nuo 2,80 iki 3,2 m darbinio pločio.

KRONE žoliapjovėse įdiegta diskų apsaugos sistema "SafeCut", tarptautinės parodos „Agritechnica“ įvertinta sidabro medaliu. Ši sistema užtikrina žoliapjovės veikimą net ir pažeidus kurį nors diską. Pažeistas diskas nebekliudo kaimyninių pjovimo diskų, todėl išvengiama visos pjaunamosios pažeidimų.

Kad sparčiau džiūtų

Šviežiai nupjautoje žolėje yra 80 proc. drėgmės. Džiūdama natūraliomis sąlygomis, ji toliau kvėpuoja, per valandą išgarindama iki 2 proc. drėgmės. Gyvybiniai procesai sustoja, kai sausųjų medžiagų kiekis pasiekia 40 proc. Maistinę nupjautos žolės vertę mažina lietūs, saulė. Siekiant išvengti šių nuostolių, žolę patartina ne vėliau kaip per valandą pradėti judinti: neleisti gulėti sąvalkose, paskleisti visame dirvos paviršiuje, vartyti.

Sumaniai panaudojus patikimą ir našią KRONE techniką, maisto medžiagų nuostolius galima sumažinti iki minimumo. Siekiant pagaminti kokybišką pašarą būtina intensyviai jį vartyti, siekiant tolygaus pradalgės džiūvimo. Geriausia tam tinka KRONE KW vartytuvai kurie yra itin našūs, jų darbinis plotis – nuo 3,20 iki net 11 m.

Paskui žolės vartytuvus į lauką išvažiuoja SWADRO grėbliai (gali būti 1–6 rotoriumi, 3,5–20 m darbinio pločio). Jų rotoriai yra uždari, todėl nereikalauja techninės priežiūros; kiekvienas rotorius turi atskirą važiuoklę, kurios užtikrina kokybišką grėblio darbą. Tiksliai dirvos paviršių kopijuojanti mašina švariai sugrėbia žolę į sąvalkas.

Smulkinta masė – geriau

Paskutinė technologinė žolinių pašarų ruošimo grandis – žolės masės užkonservavimas suslegiant ją į tranšėjas ar ritinius.

„Visi ūkininkai, kurie turi presą bei vyniotuvą ir savo pagamintu pašaru šeria gyvulius, įsitikino, kaip svarbu, kad presas turėtų smulkinimo funkciją. Ji lemia masės sutankinimą. Kuo geriau ji sutankinta, tuo mažiau lieka oro ir tuo stabilesnė pašaro būklė, jis nepelija. Žemdirbiai pastebi, kad smulkintos masės šienainį geriau ėda galvijai“ – bendraudamas su susirinkusiais teigė Utenos regiono vadybininkas Vidmantas Indrašius.

Ritinių presų gamybos lyderės Vokietijoje, Prancūzijoje, Olandijoje, firmos KRONE, universalūs presai išsiskiria efektyvumu, nesudėtinga konstrukcija. Vienas moderniausių ir naujausių šio gamintojo presų – COMPRIMA. Hanoverio parodoje „Agritechnica“ šis presas bei jame įdiegta ritinių presavimo sistema „NovoGrip“ buvo įvertinti aukso medaliu. Dėl novatoriškų sprendimų šiuo presu žolės masė 25 proc. labiau sutankinama, palyginti su ankstesnės kartos mašinomis, suslegiama ketvirtadaliu daugiau pašaro. Atitinkamai mažiau sunaudojama špagato ar tinklelio, plėvelės.

COMPRIMA CF ir CV presai yra kombinuoti – ritinius ne tik suformuoja, bet ir apvynioja plėvele.

Turint paprastą presą, suformuotus ritinius galima apvynioti plėvele su vyniotuvu WOLAGRI FW 35. Mašina, kuriai reikalingas tik 35 AG galingumas, pats užsikelia ant platformos suformuotą ritinį ir jį apvynioja kompiuteriu užprogramuotu plėvelės sluoksnių skaičiumi, o tada nuleidžia ant dirvos specialiu kilimėliu, o esant papildomam nukreipikliui, ritinį pastato galu.

Ritinį plėvele rekomenduojama apvynioti ne vėliau kaip per dvi valandas nuo jo suformavimo.

Dirbti su KRONE žoliapjovėmis „Easy Cut“, vartytuvais „KW“ , grėbliais „Swadro“ ar presais „Comprima“ puikiai tinka lengvi, manevringi NEW HOLLAND T5000 serijos traktoriai.

Tarsi agurkai stiklainyje

Optimaliu laiku nupjauta, vartant sparčiai apdžiovinta, į ritinius supresuota bei suvyniota žolės masė užkonservuojama tarsi agurkai stiklainyje. Standžiai supresuotame ir patikimai hermetiškai supakuotame ryšulyje ilgai išsilaiko maisto medžiagos kurios užtikrina gausius primilžius iš karvės.

Specialistai atkreipia dėmesį, kad pašaro fermentacijos procesas dar tęsiasi apie mėnesį. Kad šis procesas nebūtų sutrikdytas, ritinių nepatartina maigyti, geriau vos tik supakuotus ritinius iš lauko surinkti ir nugabenti į saugojimo vietą. Su šiuo darbu pavyzdingai susidoroja itin manevringi 130 AG teleskopiniai krautuvai „JCB 531-70 Agri Super“, kurių keliamoji galia – per 3 tūkst. kg, didžiausias kėlimo aukštis – net 7 m. Savo tvirtomis „rankomis“ šios mašinos ritinius suima patikimai, bet švelniai, nepažeisdamos plėvelės. Šie krautuvai yra ilgaamžiai ir universalūs, gali važiuoti 40 km/val. greičiu, yra trijų vairavimo režimų.